

Міністерство освіти і науки України
Управління у справах молоді та спорту Харківської обласної державної адміністрації
Департамент у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради
Харківська державна академія фізичної культури
Кафедра менеджменту фізичної культури

**«СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ФІЗИЧНОЇ
КУЛЬТУРИ І СПОРТУ»**
ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**«СТРАТЕГИЧЕСКОЕ УПРАВЛЕНИЕ РАЗВИТИЕМ
ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ И СПОРТА» СБОРНИК
НАУЧНЫХ СТАТЕЙ**

**«STRATEGIC MANAGMEN OF PHYSICAL CULTURE AND
SPORTS»**
COLLECTION OF SCIENTIFIC ARTICLES

ХАРКІВ - 2018

УДК 796.05(08)

ББК 75,4

С 83

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ

Імас Є.В.	<i>д.е.н., професор</i>	НУФВіСУ, м. Київ
Приступа Є.Н.	<i>д.пед. наук, професор</i>	ЛДУФК, м. Львів
Ажиппо О.Ю.	<i>д.пед. наук, професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Ткачов С.І.	<i>д.пед. наук, професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Камаєв О.І.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Єрмаков С.С.	<i>д.пед. наук, професор</i>	ХДАДМ, м. Харків
Цьось А.В.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	СНУ, м. Луцьк
Мічуда Ю.П.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	НУФВіСУ, м. Київ
Борисова О.В.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	НУФВіСУ, м. Київ
Томенко О.А.	<i>д.фіз.вих., професор</i>	СумДПУ ім. А.С.Макаренка
Мулик К.В.	<i>д.пед.наук, професор</i>	ХДАФК
Шестерова Л.Є.	<i>к.фіз.вих., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Кириленко В.В.	<i>Начальник управління у справах молоді та спорту Харківської обласної державної адміністрації</i>	ХОДА, м. Харків
Чубаров О.С.	<i>Директор Департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту Харківської міської ради</i>	ХМР, м. Харків
Лобойченко К.А.	<i>Заступник міського голови з питань сім'ї, молоді та спорту Член виконавчого комітету Харківської міської ради</i>	ХМР, м. Харків
Попов А.М.	<i>заслужений працівник фізичної культури і спорту, директор Харківського обласного вищого училища фізичної культури і спорту</i>	ХОВУФКіС, м. Харків
Бондар А.С.	<i>к.фіз.вих., професор</i>	ХДАФК, м. Харків
Путятіна Г.М.	<i>к.фіз.вих., доцент</i>	ХДАФК, м. Харків
Леонов Я.В.	<i>к.е.н., доцент</i>	ХДАФК, м. Харків
Середа Н.В.	<i>к.фіз.вих., доцент</i>	ХДАФК, м. Харків
Стадник С.О.	<i>к.фіз.вих.</i>	ХДАФК, м. Харків
Петренко І.В.	<i>ст. викл.</i>	ХДАФК, м. Харків

**Затверджено Вченою радою Харківської державної академії фізичної культури
протокол № 13 від «29» травня 2017 року**

Стратегічне управління розвитком фізичної культури і спорту: збірник наукових праць. [Електронний ресурс]. – Харків: ХДАФК, 2018. – 222 с.

збірнику наукових праць розміщено статті науковців, аспірантів, магістрантів, студентів, викладачів вищих навчальних закладів, керівників та тренерів спортивних шкіл, управлінців сфери фізичної культури і спорту. Статті присвячені дослідженню особливостей стратегічного управління розвитком фізичної культури і спорту на різних рівнях.

ЗМІСТ

МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Бушуєва А.С., Лисенко І.А.

Сучасні проблеми ресурсного забезпечення діяльності фізкультурно-спортивної організації в Україні (на матеріалах федерації легкої атлетики України).....8-12

Германова Ю.О., Калита Л.В.

Система мотивації персоналу у спортивному менеджменті (на матеріалах ФСТ «Спартак»).....13-18

Дьяченко І. Д., Пристинська Т. М., Пристинський В. М.

Професійна компетентність фахівця в управлінні фізкультурно-спортивною організацією.....19-23

Король Ю.П., Попразман О.І.

Тактика особистого продажу у спортивній організації.....24-27

Свистунов С.В., Кравченко О.В.

Стратегії подолання комунікативних бар'єрів зовнішніх комунікативних процесів обласних центрів фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх»28-31

Середа Н.В.

Загальна характеристика основних понять «конкуренція» та «конкурентоспроможність» в діяльності фізкультурно-спортивної організації.....32-36

Середа Н.В., Стадник С.О.

Особливості використання системи комплексу маркетингу у діяльності фітнес-клубу «Малібу».....37-43

Стадник С.О., Євдокімова О.О.

Організаційне оточення фітнес-клубу «Саламандра».....44-49

Троцюк Р.М., Калита Л.В.

Особливості менеджменту фізкультурно-спортивних організацій у зарубіжних країнах.....50-54

Іваненко В.В., Непша О.В.

Рефлексія у розвитку професійно-педагогічної культури фахівців фізичного виховання та спорту.....95-99

Непша О.В., Суханова Г.П., Ушаков В.С.

Атлетична гімнастика як засіб розвитку силової підготовки студентів-юнаків вищих навчальних закладів.....100-104

Филинков В.И., Касьянюк А.С., Касьянюк А.С.

Педагогические проблемы профессионально-прикладной физической подготовки студентов технических вузов.....105-109

Цись В.С., Білякін Д.В., Кізь В.О.

Обґрунтування впливу аналізу науково-педагогічних досліджень на формування готовності студентів коледжу до фізичного самовдосконалення.....110-117

Шандригось В.І., Шандригось Г.А.

Навчальна дисципліна «Моделювання і прогнозування в спорті» у підготовці магістрів зі спорту.....118-122

**ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ УПРАВЛІННЯ
ОЛІМПІЙСЬКИМ, ПАРАОЛІМПІЙСЬКИМ ТА
НЕОЛІМПІЙСЬКИМ РУХОМ**

Байрамов Р.Х., Бондар А.С., Котляр С.М., Кондращенко С.М.

Менеджмент неолімпійського спорту (на прикладі сумо)..... 123-126

Майстренко Є. О., Знак В. Є., Шурда Р. Є.

Виховна функція таеквон-до ІТФ для дітей та підлітків в Україні..... 127-130

Середа Н.В., Троценко А.А.

Теоретичні основи формування комплексу маркетингу в сфері фітнес-індустрії..... 131-135

Стадник С.О.

Фітнес як об'єкт наукового аналізу 136-143

Степанюк С., Малащенко Л. Ломака Ж.

З діяльності Херсонського регіонального центру фізичної культури та спорту інвалідів «Інваспорт».....144-148

НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА «МОДЕЛЮВАННЯ І ПРОГНОЗУВАННЯ В СПОРТІ» У ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ ЗІ СПОРТУ

Шандригось В.І., кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент

Шандригось Г.А., викладач

Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка

Анотація. Представлено напрямки формування знань з моделювання і прогнозування в спорті у підготовці магістра зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт». Розкрито структуру та зміст навчальної дисципліни «Моделювання і прогнозування в спорті». Окреслено перспективи впровадження даної дисципліни.

Ключові слова: моделювання, прогнозування, спорт, магістр, навчальна, дисципліна, змістовний модуль.

Вступ. Система підготовки фахівців зі спорту на рівні магістра повинна здійснюватися до сучасних вимог держаного рівня. Магістратура є другим рівнем вищої освіти, де на перший план виходить технологія: навчання фізкультурно-спортивним видам, спортивного тренування, підготовки спортсменів, засвоєння професійних умінь проведення академічних занять з спортивно-педагогічних дисциплін, тренувальних занять, спортивних змагань, планування і контролю. Поряд з навичками проведення практичних і теоретичних занять відбувається засвоєння умінь науково-дослідної роботи. Акцент робиться на особливостях роботи у закладах вищої освіти. Вище зазначене дозволяє забезпечити досягнення мети системи вищої освіти – підготовки професіоналів для роботи у галузі фізичної культури і спорту [4, 5].

На сьогодні у вітчизняній науці обмежена кількість досліджень, що пов'язані з вивченням досвіду професійної підготовки магістрів з фізичної культури і спорту. Однак, необхідно зазначити, що у наукових працях представлені питання щодо структури та змісту навчальних дисциплін: «Професійна діяльності тренера», «Охорона праці в галузі», «Загальні основи неолімпійського спорту», «Загальна теорія спорту для всіх», «Професійний спорт», «Нетрадиційні методи відновлення у фізичній культурі та спорту», «Основи науково-дослідної роботи», практика-стажування магістрів [1-5 та ін.].

Тому, актуальність даного дослідження пов'язана з переглядом системи підготовки та перепідготовки даних фахівців відповідно до впровадження в навчальний процес ТНПУ імені В. Гнатюка дисципліни «Моделювання і прогнозування у спорті» і розробки відповідного навчально-методичного забезпечення, що, в свою чергу, підвищить рівень

інтелектуальності, теоретичної освіченості та адаптованості до сучасних вимог індустрії спорту майбутніх фахівців сфери фізичної культури і спорту.

Мета дослідження – дослідити науково-методичне підґрунтя запровадження нормативної дисципліни «Моделювання і прогнозування в спорті» її структуру та зміст.

Методи дослідження: метод системного аналізу; метод аналізу та узагальнення документальних матеріалів; метод первинного вітчизняного досвіду; метод порівняння та абстрагування.

Результати дослідження та їх обговорення. Запровадження дисципліни «Моделювання і прогнозування у спорті» у навчальний процес Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (ТНПУ) здійснюється на підставі рішення Вченої ради протокол № 9 від 28 березня 2017 р. Дана дисципліна входить до професійного циклу освітньої програми і її впровадження обумовлюється сучасними вимогами до фахівця галузі фізичної культури і спорту.

Прогнозування та моделювання – досить молодий напрямок в теорії розвитку спорту, якому стали приділяти більшу увагу в останні два десятиріччя. Сучасний спорт – це тривалий багаторічний процес, в якому велику роль відіграють усі компоненти тренувальної та змагальної діяльності, включаючи спортивний відбір та спортивну орієнтацію, управління в підготовці спортсменів та прогнозування в спорті. Правильна організація занять та тренувального процесу, планування та прогнозування всього того, що складає підготовку спортсменів, необхідна умова для успішної діяльності майбутнього тренера.

Ефективне прогнозування передбачає єдність теоретичної та експериментальної діяльності. Прогнозування завжди повинно опиратися на результати спостережень та експериментів, а результати прогнозів визначають напрямки експериментальної діяльності.

ході вивчення курсу у майбутнього фахівця необхідно сформулювати чіткі уявлення про мету і значення управління в спортивному тренуванні з використанням різних моделей спортивного тренування, прищепити почуття професійного обов'язку і розуміння національної значимості виконуваної роботи.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Моделювання і прогнозування в спорті» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра напряму 017 «Фізична культура і спорт».

Метою викладання навчальної дисципліни «Моделювання і прогнозування в спорті» є формування у майбутніх магістрів науково-педагогічного мислення і здібностей

використовувати сучасні технології при підготовці висококваліфікованих спортсменів в обраному виді спорту.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Моделювання і прогнозування в спорті» є: *формування* ціннісних орієнтацій та спрямованості на спортивно-професійну педагогічну діяльність; *засвоєння* системи психолого-педагогічних знань і умінь в галузі інноваційних концепцій і технологій фізичного виховання і спорту; *розвиток* здатності самостійно здобувати і осмислювати інформацію, необхідну для підготовки висококваліфікованих спортсменів; *формування* навичок підготовки та проведення конкретних наукових педагогічних досліджень; *набуття* досвіду творчої діяльності, вмінь аналізувати і проектувати свою роботу.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні **знати**: науково-практичні основи підготовки висококваліфікованих спортсменів і спортивного резерву в обраному виді спорту; теоретичні та методичні основи прогнозування та моделювання у тренувальному процесі кваліфікованих спортсменів; побудову сучасної системи спортивного тренування; сучасні принципи, методи моделювання в спорті; прогнозування та планування підготовки спортсменів у багаторічній підготовці; систему відбору та спортивної орієнтації в системі багаторічної підготовки спортсменів.

Уміти: підбирати (проектувати) адекватні зовнішнім і внутрішнім умовам спортивної діяльності технології (засоби, методи, форми) для реалізації індивідуальних і групових програм підготовки висококваліфікованих спортсменів і спортивного резерву; творчо використовувати отримані знання при вирішенні педагогічних, навчально-виховних, науково-методичних завдань; вирішувати теоретичні та практичні завдання в спорті з використанням сучасних методів прогнозування та моделювання; застосувати у практичній діяльності отримані знання на різних етапах багаторічної підготовки; аналізувати, узагальнювати, розповсюджувати передовий досвід, підвищувати свою професійну кваліфікацію.

Володіти: навичками і досвідом розробки та реалізації програм і технологій підготовки висококваліфікованих спортсменів і спортивного резерву.

Курс «Моделювання та прогнозування в спорті» є нормативною навчальною дисципліною і представлений у циклі професійної підготовки ОПП. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 години, 3 кредити ECTS. Підсумкова атестація здійснюється у 3-му семестрі у формі іспиту. Програма занять включає лекційний курс, семінарські заняття, самостійну роботу. Формування знань з навчальної дисципліни «Моделювання і прогнозування в спорті» повинно здійснювати на підставі

міжпредметних зв'язків та накопичених знань отриманих студентом на попередніх курсах. Відповідно до вищезазначеного нами відкориговані окремі теми з дисциплін медико-біологічного циклу та спортивно-педагогічних дисциплін.

Відповідно до *першого модуля* студентам необхідно опанувати питання, що пов'язані з: методологічними аспектами побудови теорії; сучасною системою знань; напрямками вдосконалення системи підготовки спортсменів; співвідношеннями сил на олімпійській арені і перспективами найсильніших команд щодо закономірностей формування адаптації у спортсменів, енергозабезпечення м'язової діяльності, навантаження, втоми і відновлення у спорті, моделювання змагальних навантажень в спортивному тренуванні та напрямками удосконалення системи олімпійської підготовки і змагальною діяльністю в спорті.

Другий змістовний модуль обумовлюється формуванням системи знань з: основ управління в системі підготовки спортсменів; контролю у спортивному тренуванні; моделювання і прогнозування в спорті; періодизації спортивного тренування; закономірностей збереження і втрати спортивної форми.

процесі опанування програми дисципліни «Моделювання і прогнозування в спорті» у магістра з фізичної культури і спорту формується обсяг знань та вмінь щодо вирішення певних професійних завдань з урахуванням загальнокультурних і професійних компетенцій, що розкриті у освітньо-кваліфікаційних характеристиках підготовки «Магістра».

Висновки.

Відповідно до сучасних вимог індустрії спорту виникає необхідність в удосконаленні системи підготовки фахівців зі спорту, тому актуальність полягає у впровадженні дисципліни «Моделювання і прогнозування в спорті» у навчальний процес ВНЗ.

Перспектива впровадження дисципліни «Моделювання і прогнозування в спорті» обумовлюється необхідністю та систематизацією формування знань та підвищенню вимог до магістра зі спорту. Опанування знаннями з моделювання і прогнозування у спорті, на рівні з іншими фаховими дисциплінами, дозволить майбутньому фахівцю зі спорту бути більш освіченим у теоретичному плані та адаптованим до практичної діяльності відповідного до сучасного розвитку суспільства.

Перспективами подальших досліджень є розробка електронного комплексу навчально-методичного забезпечення з дисципліни «Моделювання і прогнозування в

спорті», впровадження його в навчальний процес підготовки магістрів, визначення його ефективності щодо формування освіченого фахівця зі спорту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Борисова О.В., Матвеев С.Ф. Проблемы и пути их решения на примере учебной дисциплины «Профессиональный спорт» // Материалы международной научно-практической конференции по проблемам физической культуры и спорта государств-участников Содружества Независимых Государств. Ч. 2. Минск, 2012. С. 272-275.

Бріскін Ю., Передерій А., Пітин М. Удосконалення структури та змісту навчальної дисципліни «Професійна майстерність тренера» // Фізична активність, здоров'я і спорт. 2010. № 1. С. 74-79.

Матвеев С.Ф., Крапивницька Т.А. Структура стажировки магистров в Национальном университете физического воспитания и спорта Украины // Материалы международного конгресса «Спорт для всех». Кишинев, 2011. С. 90-93.

Основи науково-дослідної роботи здобувачів вищої освіти за ступенями магістра та доктора філософії (спеціальність: 017 Фізична культура і спорт): навчальний посібник / В.М. Костюкевич, О.А. Шинкарук, В.І. Воронова, О.В. Борисова; за заг. ред. В.М.Костюкевича, О.А. Шинкарук. Київ: КНТ, 2017. 634 с.

Савченко В.Г., Долбишева Н.Г. Професійна діяльність магістрів з олімпійського спорту. Дніпропетровськ, 2011. 170 с.